

Överprövning av kyrkliga beslut

Möjligheten att få beslut överprövade är en förutsättning för att grundläggande demokratiska värderingar ska kunna säkerställas inom Svenska kyrkan. Sedan relationsändringen kyrka-stat gäller därvid att Svenska kyrkan själv har att utforma ett inomkyrkligt överprövningsystem, se 13 § lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

Bestämmelser om överprövning av kyrkliga beslut finns intagna i kyrkoordningen, som är det grundläggande dokumentet i det inomkyrkliga regelsystemet. Kyrkoordningen stadgar två övergripande former för överprövning av inomkyrkliga beslut; *beslutsprövning* respektive *överklagande*. Det finns vissa avgörande skillnader att beakta mellan dessa båda former för överprövning, se mer nedan. Beslutsprövning är den i särklass vanligast förekommande formen av överprövning. Första prövningsinstans avseende de flesta beslut fattade på lokal nivå är domkapitlet, som är ett domstolsliknande organ inom den juridiska personen Lunds stift.

Beträffande vissa beslut fattade av kyrkliga organ finns särskilda i lag angivna bestämmelser om överprövning. Sådana kyrkliga beslut är därmed undantagna till *inomkyrklig* överprövning. Främst gäller detta beslut som rör begravningsverksamheten, se 11 kap. 6 § begravningslagen (1990:1144) och där länsstyrelsen är första prövningsinstans.

Nedan följer en *översiktlig* redogörelse för vissa praktiska aspekter hänförliga till *kyrkoordningens* bestämmelser om överprövning. För det fall du som vill få till stånd en överprövning av visst kyrkligt beslut har några frågor rörande formalia kring förfarandet och som inte besvaras nedan, går det naturligtvis bra att kontakta Lunds stift. Be i så fall om att få bli kopplad till stiftsjurist.

	Beslutsprövning 57 kap. 8-20 §§ KO	Överklagande 58 kap. KO
Typ av beslut som kan begäras överprövas	Alla beslut överprövningsbara (som utgångspunkt). Undantag enligt 57 kap. 8 § femte stycket KO (bl.a. ej möjligt pröva beslut av rent förberedande eller rent verkställande art).	Enbart särskilt i kyrkoordningen angivna beslut överprövningsbara.
Klagoberättigade	Alla församlingstillhöriga som fyllt 16 år vid tidpunkten för begäran är klagoberättigade avseende församlingens (i förekommande fall samfällighetens) och stiftets beslut. OBS! Juridiska personer (bolag, föreningar, nomineringsgrupper, stiftelser m.m.) är <i>inte</i> klagoberättigade. Församlingar och samfälligheter har dock klagorätt avseende vissa beslut.	Enbart den som beslutet angår (sakägare) klagoberättigad.
Mottagare av begäran om överprövning m.m.	Skriftlig och egenhändigt undertecknad begäran om beslutsprövning ges in till prövningsinstansen (normalt domkapitlet om beslutet fattats på lokal	Egenhändigt undertecknad överklagandeskrift ges in till beslutsinstansen (som sedan överlämnar handlingarna i ärendet till

	Beslutsprövning 57 kap. 8-20 §§ KO	Överklagande 58 kap. KO
	nivå). Begäran via fax eller e-post måste följas av att handlingen ges in i original.	prövningsinstansen). Begäran via fax eller e-post måste följas av att handlingen ges in i original.
Krav på innehåll m.m.	Klaganden ska ange vilket beslut som ska prövas och de omständigheter som åberopas till stöd för prövningen. Omständigheter som åberopas efter det att tiden för begäran om beslutsprövning har gått ut, kan bara beaktas om de kan ses som förtydliganden och preciseringar av något som har framförts inom klagotiden.	Klaganden måste ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring i beslutet som begärs, dvs. vad som yrkas. Saknas krav på att klaganden ska ange vare sig motiv eller omständigheter till stöd för sin talan (men det är givetvis av värde för både den som fattat beslutet och den som ska pröva detsamma om så sker).
Klagotid	Begäran ska ha kommit in till prövningsinstansen inom tre veckor från tillkännagivande att protokoll över beslutet justerats.	Skrivelsen ska ha kommit in till beslutsinstansen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.
Prövningens form	Enbart formell prövning (formaliaprövning). Lämplighetsaspekter kan <i>inte</i> beaktas.	Materiell prövning (sakprövning). Lämplighetsöverbäganden bakom ett beslut kan beaktas.
Möjliga resultat av prövningen	Prövat beslut kan antingen förklaras bestå eller upphävas (nytt ”lämpligare” beslut kan inte sättas i dess ställe).	Prövat beslut kan ändras (nytt ”lämpligare” beslut kan sättas i dess ställe).

Övrigt:

Domkapitlet har postadress Domkapitlet vid Lunds stift, Box 32, 221 00 Lund.

Länk till kyrkoordningen i fulltext: <http://www.svenskakyrkan.se/kyrkoordningen/>